

Nuummi Sulisitsisut Nuuk Arbejdsgiverforening

Jens Kreutzmannip Aqq. 3 | Postboks 73 | 3900 Nuuk | www.ga.gl
Tlf. +299 32 15 00 | Fax nr. +299 32 43 40 | ga@ga.gl

Formandens/ bestyrelsens beretning

(Det talte ord gælder), Nuummi Sulisitsisut – Jens Paulsen, næstformand for formanden Nungo Pedersen.

FORMANDENS MUNDTLIGE BERETNING

Ordinær generalforsamling i Nuummi Sulisitsisut lørdag den 30. januar 2021.

Velkommen til generalforsamling i Nuummi Sulisitsisut.

Det er altid en særlig begivenhed, når vi skal vurdere det år, der er gået – og samtidig lægge kursen for det kommende år.

Men i år er det noget særligt.

2020 har været et meget anderledes år – og et vanskeligt år for mange virksomheder. Coronakrisen ramte også Grønland, og i foråret 2020 var Nuuk lukket ned i en periode. Det ramte virksomhederne i hotel- og restaurationsbranchen hårdt. Det ramte virksomhederne i turistbranchen hårdt. Det ramte virksomhederne i råstofbranchen hårdt. Og det ramte flere virksomheder i andre brancher hårdt.

De hjælpepakker, som Grønlands Erhverv var med til at forhandle på plads, har været både nyttige og nødvendige for virksomhederne og deres ansatte. Alligevel er der flere virksomheder ramte. Det gælder især hotellerne og turistvirksomhederne - for ikke nok med at en hel turistsæson blev slået i stykker i 2020, så er de restriktioner, der gælder frem til den 30. april en dødsensfarlig gift. Der har været en folkelig opbakning til at benytte turbåde, hoteller og generelt at holde ferie hjemme (staycation).

I værste fald kan den gift føre til, at vi ikke har de virksomheder, der skal til for at modtage turisterne, den dag Grønland igen bliver åbnet og hverdagen normal. Vi har stor forståelse for, at det er en sundhedsfaglig vurdering, der skal afgøre, hvornår hverdagen kan vende tilbage. Men vi beder alligevel om, at myndighederne bliver bedre til at informere. Virksomhederne har brug for god information, for uden at den er præcis er det umuligt at planlægge ordentligt.

Når det er sagt, så må vi naturligvis erkende, at coronaen generelt har været nådig over for os i Grønland. Det er stort set lykkedes at holde smitten ude af landet. Vi er ikke udsat for de massive nedlukninger og meget barske restriktioner, som de for eksempel er i Danmark og de fleste andre lande i Europa.

Det betyder, at coronakrisen ikke har ramt alle erhverv med en damphammer! Men Grønland er ikke isoleret i en osteklokke. Den globale krise påvirker også os og i særlig grad vores eksport af fisk og skaldyr. Det vigtige marked i Kina er vigende, Storbritanniens farvel til EU har medført, at vores eksport bliver ramt af en toldmur, fordi vi ikke har fået en frihandelsaftale med briterne. Det rammer eksportvirksomhederne, og spørgsmålet er, hvornår det rammer beskæftigelsen i fiskeindustrien.

Her i byen trives detailhandelen, og enhver kan se, at der er gang i boligbyggeriet – i hvert fald indtil videre. For med den nye lov om boligfinansiering frygter vi, at boligbyggeriet i Nuuk vil gå i stå. Man kunne forstå, at Naalakkersuisut og et flertal i Inatsisartut har et horn i siden på Nuuk. Kommunen fortjener ros for sin indsats.

Herudover er der den tvist, som Naalakkersuisut fører mod kommunen, når det gælder udlejningsboliger. Her har kommunen forsøgt at afhjælpe den store boligmangel på en proaktiv måde. Men selv om Selvstyret gør det samme som kommunen for at sikre boliger til sundhedspersonalet, så er fanden løs. Selvstyret må gerne, men kommunen må ikke bruge penge på, at hjælpe lejerne til en bolig, de kan betale. Jeg synes faktisk, at der er på sin plads at rose kommunen for sin indsats på dette område.

Vi har en god beskæftigelse – men flere virksomheder mangler kvalificeret grønlandsk arbejdskraft. De virksomheder, der mangler arbejdskraft, må hente den i udlandet. Det er besværligt, og det betyder flere omkostninger. Den fast-track-ordning, vi for længe siden blev stillet i udsigt, er ikke blevet til noget – det er ikke rimeligt over for de virksomheder, der skriger på arbejdskraft.

GE har i flere målinger og analyser gjort opmærksom på det store problem, som mange virksomheder har med mangel på arbejdskraft. For ganske nylig viste en ny måling, at virksomhederne på landsplan mangler op mod 700 ansatte. Analysen viste også, at virksomhederne har svært ved at få lærlinge, som har de nødvendige kvalifikationer til at gennemføre en uddannelse. De unge har simpelthen lært for lidt i folkeskolen – det gælder også her i Nuuk. Derfor skal eleverne gøres langt mere parate til at modtage undervisning og kan tage ansvar for deres lærling, derfor skal forældrene tage deres ansvar, og hjælper til.

Derfor er det glædeligt, at GE nu i over et år har ført kampagne for at forbedre folkeskolen. Kampagnen har ført til, at politikerne har droppet en stor, forkromet folkeskolereform. I stedet satser de nu på det, vi kalder "de lavthængende frugter", som på kort sigt kan føre til forbedringer i skolen.

Det er en kurs, vi støtter og gerne bidrager til med de erfaringer vi i Nuummi Sulisitsisut har høstet i gennem de sidste 2 år. Der er en arbejdsgruppe i Nuummi Sulisitsisut. Der har arbejdet og brugt meget tid på dialogmøder med de forskellige uddannelsesinstanser og det har udmøntet sig i dannelsen af en uddannelseskommission indkaldt på vegne af departementet. Det bliver en spændende proces i det vi skal arbejde tættere sammen med brancheskolerne.

I det hele taget er de unge altid på dagsordenen her i Nuummi Sulisitsisut. Vi har nu i flere år arbejdet på at opføre det, vi kalder samfundsudviklende ungdomsboliger. Det har været – og er – en udfordrende proces at arbejde med det projekt.

TNT Nuuk har udarbejdet et flot skitseprojekt for 55 ungdomsboliger i Tuujuk i bymidten, og vi har forelagt projektet for relevante myndigheder, fonde og samarbejdspartnere. Grønlandsbanken nikker ja, til projektet, og vi har haft en del konstruktive møder med Kommuneqarfik Sermersooq og Departementet for Finansiering. Både kommunen og departementet støtter projektet. Idéoplægget ligger på bordet.

Men projektet skal jo også finansieres.

C-overslaget viser at etableringsomkostningerne ligger på 94 millioner kroner og den årlige drift ligger på cirka 4-5 millioner kroner. Men bolig-striden mellem Naalakkersuisut og Kommuneqarfik Sermersooq har bevirket, at fondene lige nu er tilbageholdende med at gå ind i finansieringen af etableringsomkostninger og drift. Og pensionskasserne har simpelthen lukket for finansiering af byggeri i Nuuk.

Men der er lys forude!

Lokalforeningen har indledt samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq om både placering og finansiering, og ungdomsboligprojektet vil fremover indgå i kommunens

planer for byggeri i Tuujuk. Det er hensigten at driftsomkostningerne finansieres via huslejeindtægter, boligsikring og forhåbentlig et driftstilskud fra Naalakkersuisut – det arbejder vi hen imod. Vi håber, at projektet kan realiseres i 2022.

Jeg vil gerne nævne et par andre sager, som fylder meget i lokalforeningens arbejde.

Kunderne oplever ikke de forbedringer, som rederiet har lovet i flere år. Og hvis samsejlingen med Eimskip skal føre til forbedringer, så lader de vente på sig. Vi har haft et godt møde med rederiets direktør, og Verner Hammeken er en veltalende mand og der er ikke noget han ikke vil svare på. Men det rækker ikke ud, at RAL ikke lever op til virksomhedernes behov om præcision og et fornuftigt sejlmonster. Det påvirker hele erhvervslivet i Nuuk. Flaskehalse, forsinkelser og omlastninger er hverdagskost - og virksomhederne føler sig magtesløse over for rederiet.

Så alle brancher har været berørt i 2020 af denne problemstilling.

Nuuk havn er også blevet en flaskehals i besejlingen af Grønland. Med et besejlingsmønster af kysten som nu, ja så belastes Nuuk havn voldsomt og det får følger for de kunder der er i Nuuk.

Vi ønsker og regner med et forsat et godt og konstruktivt samarbejde med RAL, da vi mener det er en stor og vigtig samarbejdspart for erhvervslivet i Nuuk og Grønland. Vi inviterer RAL igen til dialog om den videre planlægning.

Flaskehalse er også et dækkende udtryk for den myndighedsbehandling, som virksomhederne inden for byggeriet møder i kommunens tekniske forvaltning. Her sidder gode og kompetente medarbejdere og knokler, men slet ikke nok medarbejdere. Ressourceknaphed har præget forvaltningen, og det er en skam, for generelt har vi et rigtig godt samarbejde med Kommuneqarfik Sermersooq. Et forslag her kunne være en fast-track ordning til større projekter.

Vi håber, at det gode samarbejde kan fortsætte efter kommunalvalget i april. Valgkampen er allerede i fuld gang – Der oprustes politisk og langer kraftigt ud efter den kommunale forvaltning. Men uanset hvem, der sidder i borgmesterstolen i de næste fire år, så er det nødvendigt, at det gode samarbejde mellem kommunen og erhvervslivet fortsætter.

Det gode samarbejde gælder også Nuuk Erhvervsråd, og det gælder samarbejdet om byudviklingen, som helt naturligt har stor betydning for byens virksomheder. Vi ved at selvom der er stigende befolkningstilvækst nu, holder forudsigelsen om 30.000 indbyggere i Nuuk om 10 år nok ikke. Men det ændrer ikke ved, at befolkningen også fremover må forventes stige med op mod 500 personer hvert år.

Det stiller store krav om nye, gode og billige boliger. Det stiller krav om en bedre infrastruktur, og den sag er der taget hul på med det aktuelle udbud om nye tunneller. Men befolkningsudviklingen stiller i det hele taget store krav til kommunen på alle områder, men ikke mindst på skole- og socialområdet.

Som erhvervsorganisation er Nuummi Sulisitsisut naturligvis optaget af erhvervsudviklingen. Vi bidrager gerne til – i samarbejde med kommunen, erhvervsrådet og alle andre interessenter – at vi får udviklet nye erhverv. Fiskeriet vil i mange år fremover være en bærende søjle – også i Nuuk. Men hvordan får vi udviklet turismen, andre erhverv? Hvilken betydning vil det få for Nuuk, hvis der virkelig kommer gang i råstofindustrien – også den der er på vej i Sydgrønland? Kan vi udvikle en arktisk IT-industri i Nuuk? Og kan byen og byens havn blive et center for arktisk logistik – en slags "Arctic Hub"?

Selv i skyggen af coronaen står vi over for løsningen af en stribe spørgsmål, som heldigvis er udtryk for en positiv udvikling i vores by. Erhvervslivet har en vigtig stemme i den udvikling, og som talsmand for virksomhederne spiller Nuummi Sulisitsisut en vigtig rolle. Den rolle udfylder vi blandt andet i samarbejde med vores hovedorganisation i GE. Vi opfordrer til, at det gode samarbejde bliver endnu bedre, når det gælder vigtige emner eller initiativer, hvor der er fælles interesse.

Med de ord vil jeg slutte den mundtlige beretning, som jeg håber er et oplæg til spørgsmål og debat. Og lad mig slutte med, at det er en fornøjelse at være formand for en forening, hvor der er masser af engagement og aktivitet.

Nungo Pedersen

Tak for ordet.